

ЯК ІНВЕНТАРИЗУЮТЬ ЗЕМЛІ НА СУМЩИНІ

Юрій Лях

Кілька разів планували виїхати в поле, і кілька разів через погоду (точніше, через її несприятливість) доводилося ту поїздку відкладати. Власне, для працівників Головного управління Держземагентства в Сумській області, та й для безпосередніх виконавців робіт дощі не страшні — як мовиться, не з цукру зроблені, не розтанули б. А ось для техніки польове бездоріжжя — то ніби епідемія грипу для школярів, доводиться оголошувати «карантин», бо забуксує «Лада» десь за тридев'ять земель, і тоді хоч танком витягай. Не джип все-таки... Та й дорогі електронні прилади хто під дощ виставлятиме?

Та тільки-но зашморгнулися хмари, мене відразу ж запросили до Северинівки, де миттю закипіла землевпорядна робота. Це одне з сіл у Сумському районі, де треба провести інвентаризацію сільськогосподарських земель державної власності. Такі ділянки знаходяться на територіях всіх районів області, і держава виділила Сумщині

для їх інвентаризації 7,34 млн грн — досить щедру порівняно з попередніми роками суму. На один гектар припадає 120 гривень.

— Усього на Сумщині близько 1 млн 100 тис. га земель сільськогосподарського призначення, — говорить заступник начальника головного управління Держземагентства в області Юрій Лях. — Розпаювання завершили в основному до 2000 року. Як і вимагалось, 15 відсотків ріллі потрапило до резерву та запасу. Це приблизно 152 тис. га. Однак на сьогодні у державній власності залишилося менше половини цього масиву. Когось пропустили під час основного розпаювання, тож доводилося виправляти помилки, частину землі розпаювали представникам соціальної сфери, а останні 3 роки було особливо багато охочих взяти землю під ОСГ — особисте селянське господарство. Люди приходили до органу влади і говорили приблизно так: ось прочитав уважно Земельний кодекс і дізнався, що маю право, а ви не маєте права відмовити мені у реалізації мого права. Як результат, станом на сьогодні в усіх разом узятих районах Сумської області в державній власності залишилося 61 тисяча 152 га землі сільськогосподарського призначення. Ось уряд і виділив гроші, аби ми точно знали, який маємо «земельний підсумок» після 22-х років незалежності, у якому стані ділянки, наскільки вони заліснені чи, можливо, еродовані. Можливо, хтось

десь їх незаконно використовує... Загалом, інвентаризація передбачає формування земельних ділянок, присвоєння їм кадастрових номерів і внесення до єдиної бази з уточненням площ.

— Коли було розпочато цю роботу на Сумщині і коли вона буде завершена?

— Треба все закінчити до кінця року, — відповідає Юрій Михайлович. — Підготовчі роботи розпочалися 15 серпня, коли на тендері визначився переможець. Ним стало державне підприємство «Сумський інститут землеустрою». 23 серпня із цією організацією підписано офіційну угоду, їй надано вихідну інформацію. Близько 40 відсотків загального обсягу робіт — то, так би мовити, польовий етап, за ним буде так званий камеральний — одержані дані переводитимуть у кабінетах на паперові та електронні носії. Складатиметься і погоджуватиметься технічна документація із землеустрою та формуватимуться електронні обмінні файли для внесення відомостей до Державного земельного кадастру.

Сумський інститут землеустрою, говорить Ю. Лях, залучив до роботи партнерів — Сумську регіональну філію Державного земельного кадастру та «Сумгеодезкартографію». Усі три підприємства є державними, тож виділені на інвентаризацію землі гроші залишаються у державній кишені. На жаль, до дощів вдалося провести геодезичну зйомку лише на площі близько 9 тисяч гектарів на територіях Глухівського, Конотопського, Недригайлівського, Тростянецького, Шосткинського та Краснопільського районів, але, впевнений заступник керівника головного управління Держземагентства, вже у жовтні «осінньо-польові роботи» на Сумщині буде повністю завершено.

Проїхавши кілометрів з два полем, біля Северинівки, де ще виднілися залишки нещодавно скошеної кукурудзи, зустрічаємо працівників Сумської регіональної філії Центру Державного земельного кадастру Дмитра Міклоша та Дмитра Корнева. На запитання, що останній так уважно видивляється в окуляр тахіометра, Д. Міклош відповідає: відбиває ліс від контурів поля.

— Зараз займаємось обміром земельних ділянок запасу, — більш детально пояснює Д. Корнев. — Обміри проводяться супутниковим методом через глобальну систему позиціонування — зазвичай, це сьогодні називають словом «джіпіес». Закріплюємо точки на місцевості, з яких тахіометром робиться зйомка.

Корнев працює у філії ДЗК вже 11 років. Закінчив у Сумах технікум, з тим — університет, а тепер здобуває ще одну вищу освіту — цього разу вже за спеціальністю «Землевларкування». За його словами, у поле зараз виїжджають щодня, а коли йдуть дощі, здобутий матеріал допрацьовується «кабінетним методом». Їхнє підприємство, філія Державного земельного кадастру, виряджає щодня

на польові роботи 2 групи фахівців, і вони за день можуть опрацювати від 200 до 400 га земельної площі.

— Темпи залежать від складності ділянки, — додає Корнев. — Іноді буває важко доїхати, бо треба долати глибокий яр, а іноді заважає заліснення.

Найзручніше працювати, кажуть хлопці, коли до групи входить 3 чоловіки. За словами Ю. Ляха, усього в інвентаризаційній роботі на Сумщині задіяно близько 170 чоловік.

— Директор Сумського інституту землеустрою навіть свого водія у поле вирядив, — говорить Юрій Михайлович. — І йому клопотів вистачає: перевезти обладнання, межові знаки, поїхати до якоїсь сільради узгодити якийсь документ...

Ю. Лях підкреслює: аби у стислі строки впоратись із роботою і виконати її на високому якісному рівні, потрібна чітка організація процесу.

— Маємо дані по кожній сільраді, буквально по кожному шматочку землі, — запевнює він. — Це дозволяє раціонально розподіляти зусилля. Наприклад, земельні ділянки розташовані на територіях трьох сільрад, але знаходяться неподалік одна від одної. Тож, можливо, бригаді краще пожити три дні там і завершити всю роботу, аніж кілька днів їздити туди-сюди, витрачаючи і додатковий час, і зайве пальне...

Найбільший обсяг робіт на Сумщині доведеться виконати у Глухівському та Білопільському районах — і там, і там треба виготовити документацію на більш як 5 тис. га державних земель сільськогосподарського призначення.

Володимир ЧЕРНОВ
Фото автора

Сумська область

Дмитро Корнев

Дмитро Міклош